

POSTANOWIENIE

Dnia 18 marca 2014 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Krzysztof Cesarz (przewodniczący)

SSN Rafał Malarski

SSN Barbara Skoczowska (sprawozdawca)

w sprawie **J. P.**,

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu w dniu 18 marca 2014 r.,

wniosku obrońcy skazanego o wznowienie postępowania zakończonego prawomocnym wyrokiem Sądu Apelacyjnego w [...]

z dnia 28 kwietnia 2006 r., sygn. akt II AKa [...],

utrzymującego w mocy wyrok Sądu Okręgowego w B.

z dnia 19 września 2005 r., sygn. akt III K [...],

na podstawie art. 540 § 1 pkt 2 a k.p.k. *a contrario*

postanowił:

- 1. oddalić wniosek o wznowienie postępowania;**
- 2. obciążyć skazanego J.P. kosztami sądowymi postępowania wznowieniowego.**

UZASADNIENIE

J. P. wyrokiem Sądu Okręgowego w B. z dnia 19 września 2005 r., sygn. akt III K [...], został skazany za popełnienie, w ramach ciągu przestępstw, dwóch zbrodni z art. 148 § 1 k.k., za które na podstawie art. 148 § 1 k.k. w zw. z art. 91 § 1 k.k. wymierzono karę dożywotniego pozbawienia wolności. Sąd Apelacyjny w [...] wyrokiem z dnia 28 kwietnia 2006 r., sygn. akt II AKa [...], po rozpoznaniu apelacji obrońców skazanego, utrzymał w mocy zaskarżony wyrok. Sąd Najwyższy

postanowieniem z dnia 1 marca 2007 r., sygn. akt III KK 493/06, oddalił kasację obrońców skazanego.

Z wnioskami o wznowienie postępowania w niniejszej sprawie występuje obrońca skazanego J. P..

Pierwszy wniosek wpłynął do Sądu Najwyższego w dniu 25 maja 2011 r., w którym jako podstawę prawną wznowienia wskazano przepis art. 540 § 1 pkt 2 k.p.k. Uzasadniając wniosek jego autorka powołała się na nowe, w jej ocenie, dowody, jakimi miały być opinia sądowo – lekarska dr med. M. R.-D. z dnia 1 marca 2009 r., oświadczenie wyżej wymienionej z dnia 6 kwietnia 2011 r. dotyczące okoliczności, w jakich biegła zetknęła się z przedmiotową sprawą oraz ustalenia zawarte w raporcie wynajętej Agencji Detektywistycznej „[...]”, które zostały dołączone do wniosku.

Sąd Najwyższy postanowieniem z dnia 24 sierpnia 2011 r., sygn. akt III KO 60/11, wniosek powyższy oddalił podnosząc, że wskazana we wniosku opinia sądowo – lekarska nie może zostać uznana za nowy dowód bowiem jest ona zbieżna ze stanowiskiem zajęтым przez dr med. M. R.-D. w jej piśmie skierowanym w dniu 14 lutego 2005 r. do Sądu Okręgowego w B. rozpoznającego sprawę, do którego odnieśli się w swojej opinii biegli z Katedry i Zakładu Medycyny Sądowej Akademii Medycznej w [...]. Natomiast raport agencji detektywistycznej nie wskazuje na istnienie nowych dowodów, stanowiąc wyłącznie swoistą „recenzję przebiegu postępowania”, zaś okoliczności na które powołał się autor tego raportu były wcześniej przedmiotem szerokich i wyczerpujących rozważań sądu orzekającego w tej sprawie prowadzących do wyeliminowania z kręgu podejrzanych innych osób, w tym D. W. i J. R..

W dniu 18 października 2011 r. obrońca skazanego złożyła kolejny wniosek o wznowienie postępowania. Powołując się ponownie na przepis art. 540 § 1 pkt 2 k.p.k., podstawą merytoryczną wniosku uczyniła oświadczenie dr med. M. R.-D. z dnia 6 kwietnia 2011 r., tożsame z oświadczeniem wyżej wymienionej dołączonym do wniosku o wznowienie z dnia 25 maja 2011 r.

Postanowieniem z dnia 8 grudnia 2011 r., sygn. akt III KO 98/11, Sąd Najwyższy pozostawił ten wniosek o wznowienie bez rozpoznania. Z uzasadnienia tego orzeczenia wynika, że autorka wniosku, postulując wznowienie

postępowania i powołując się na oświadczenie dr med. M. R.-D., całkowicie zignorowała wyrażany wielokrotnie w orzecznictwie Sądu Najwyższego pogląd, że zasada prawomocności materialnej obowiązuje również w sprawach o wznowienie postępowania. Taki charakter, zdaniem Sądu, ma postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 24 sierpnia 2011 r., sygn. akt III KO 60/11, którym prawomocnie oddalony został wniosek obrońcy skazanego o wznowienie postępowania złożony w dniu 25 maja 2011 r. Wniosek tej samej obrońcy z dnia 18 października 2011 r., w swojej części motywacyjnej odwoływał się bowiem do jednej z okoliczności, która stanowiła podstawę wniosku oddalonego postanowieniem z dnia 24 sierpnia 2011 r., jaką było oświadczenie dr med. M. R.-D. z dnia 6 kwietnia 2011r.

W trzecim wniosku o wznowienie postępowania obrońca skazanego wskazała, że ujawniły się nowe istotne dowody, które ewidentnie podważają trafność ustaleń przyjętych za podstawę prawomocnego rozstrzygnięcia. Dowodami tymi, zdaniem obrońcy były zeznania czterech świadków oraz zaświadczenie z [...] Spółdzielni [...] w H., z których jednoznacznie miało wynikać, iż w dniu 29 listopada 2001 r. w godzinach wczesnorannych, tj. pomiędzy 6.00 a 8.00, J. P. przebywał w rodzinnych stronach, a więc nie mógł popełnić w nocy z 28 na 29 listopada 2001 r. przypisanych mu zbrodni.

Wniosek ten został oddalony przez Sąd Najwyższy postanowieniem z dnia 21 czerwca 2012 r., sygn. akt III KO 23/12. Sąd uznał bowiem, że obrońca nie wykazała w sposób przekonujący, iż zachodzą przesłanki do wznowienia postępowania na podstawie art. 540 § 1 pkt 2 k.p.k. W uzasadnieniu tego orzeczenia dostrzeżono, że treść zaświadczenia [...]S[...] w H. wskazuje jedynie na to, że chodzi o dostawę mleka z gospodarstwa J. P., ale nie wynika z niego, że to on osobiście realizował tą dostawę, a nadto nie zostało ono wsparte dokumentami, w oparciu o które zostało sporządzone. Odnosząc się do drugiego dowodu, Sąd zauważył, że nie można mówić o nowych dowodach w postaci zeznań czterech świadków, skoro osoby te nie złożyły żadnych zeznań, a jedynie oświadczenia, przy ocenie których nie można pomijać okoliczności, że skazany, pomimo że był wielokrotnie i szczegółowo przesłuchiwany w toku postępowania,

nigdy nie podawał, że rano w dniu 29 listopada 2001 r. był w zlewni mleka w E. i aby był tam widziany przez określone osoby.

Z wnioskiem o wznowienie postępowania, który jest przedmiotem analizy i oceny w niniejszej sprawie, wystąpiła obrońca skazanego J. P. i powołując się na przepis art. 540 § 1 pkt 2 k.p.k. (po raz kolejny bez podania literowej jednostki redakcyjnej) wskazała, że po wydaniu prawomocnego wyroku ujawniły się nowe istotne dowody, których nieujawnienie w postępowaniu prawomocnie zakończonym mogło z bardzo wysokim prawdopodobieństwem doprowadzić do wydania orzeczenia wadliwego, a nowe dowody ewidentnie podważają trafność ustaleń przyjętych za podstawę prawomocnego rozstrzygnięcia. Równocześnie obrońca wniosła o dołączenie do akt niniejszej sprawy akt postępowania przygotowawczego w sprawie śmierci A. D., umorzonego przez Prokuraturę Rejonową w B. sygn. akt 3 Ds. [...]. Zdaniem obrońcy sprawę zabójstwa M. S. i jej córki oraz sprawę śmierci A. D. łączy wiele aspektów, i w aktach dotyczących tej ostatniej pokrzywdzonej znajdują się dowody niewinności J. P. w sprawie, w której odbywa karę dożywotniego pozbawienia wolności.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Wniosek obrońcy skazanego J. P. nie zasługuje na uwzględnienie, gdyż w przedmiotowej sprawie nie zachodzą przesłanki do wznowienia postępowania określone w art. 540 § 1 pkt 2 a k.p.k.

Wzruszenie wyroku w tym trybie może nastąpić jedynie wówczas, gdy ujawnią się nowe fakty lub dowody nieznane przedtem sądowi, które mogą w sposób zasadniczy i wiarygodny podważyć prawdziwość przyjętych w nim ustaleń faktycznych, a obowiązek ich wskazania ciąży na składającym wniosek o wznowienie.

Tymczasem w złożonym wniosku o wznowienie postępowania, obrońca skazanego nie wskazała żadnych nowych faktów lub dowodów, a jedynie wyraziła przekonanie, że dowody takie mogą znajdować się w aktach Prokuratury Rejonowej w B. o sygn. 3 Ds. [...]. Stwierdzić więc należy, że skoro do obowiązku Sądu Najwyższego, jako organu prowadzącego postępowanie w przedmiocie wznowienia postępowania nie należy poszukiwanie nowych dowodów, to brak jest również podstaw do wdrażania trybu określonego w art. 546 k.p.k.

Można natomiast jedynie zauważyć, że analiza akt sprawy Prokuratury Rejonowej w B. o sygn. 3 Ds. [...], wbrew twierdzeniu obrońcy zawartemu we wniosku, nie daje podstaw do jednoznacznego łączenia zabójstwa M. i K. S. z pozbawieniem życia A. D.. Przypomnieć należy, że ta ostatnia pokrzywdzona została pozbawiona życia na otwartej przestrzeni, na tle seksualnym, z innym modelem działania sprawcy, a więc całkowicie inne są okoliczności jej śmierci oraz zabójstwa M. i K. S., za które został skazany J. P.. W ostatnim okresie przeprowadzono również szereg ekspertyz celem ustalenia sprawcy zabójstwa A. D., wyniki których nie dają jednak obecnie podstaw do uznania, że sprawcą obu tych czynów była ta sama osoba, jednak nie był to oskarżony, co zdaje się starała wykazać obrońca skazanego. Przede wszystkim opinia Zakładu Medycyny Sądowej [...] Uniwersytetu Medycznego z dnia 17 stycznia 2014 r., dotycząca włosa zabezpieczonego do sprawy prowadzonej przeciwko J. P., nie zawiera wniosków pozwalających na łączenie tego dowodu ze śladami ujawnionymi w sprawie pozbawienia życia A. D..

Z tych względów i wobec braku podstaw do uwzględnienia wniosku o wznowienie postępowania, Sąd Najwyższy orzekł, jak na wstępie.

[aw]